

Generieke inperkingsmaatregelen en andere beschermingsmaatregelen Serres en kweekkamers van niveau G2-Q

Referentiedocument dat door de Dienst Bioveiligheid en Biotechnologie gebruikt wordt als bijlage aan de adviezen die afgeleverd worden aan de bevoegde overheden of aan de kennisgevers in het kader van de regionale besluiten inzake ingeperkt gebruik van genetisch gemodificeerde organismen en/of pathogenen.

Inrichting en technische karakteristieken

1. De serre is een constructie die fysisch ingeperkt is. Ze heeft muren, een vloer en een dak en is voornamelijk bestemd voor het kweken van planten in een gecontroleerde en beschermde omgeving.
2. De serre is een duurzame constructie met een naadloze waterdichte bekleding, gelegen op een plek waarvan het talud van die aard is dat instroming van het oppervlaktewater wordt voorkomen.
3. De serre of kweekkamers zijn voorzien van vergrendelbare deuren.
4. De toegang tot de serre of kweekkamer gebeurt via een sas of afzonderlijke ruimte waarvan de twee deuren een gekoppelde vergrendeling hebben (interlock systeem) om te verhinderen dat ze terzelfdertijd open kunnen.
5. De serre of kweekkamer heeft vaste ramen.
6. De gangpaden bestaan uit hard materiaal.
7. De muren, het dak en de vloer zijn bestand tegen schokken, zijn waterondoorringbaar en gemakkelijk schoon te maken.
8. De serre of kweekkamer kan luchtdicht gemaakt worden om decontaminatie met een gas mogelijk te maken.
9. Ingeval er een negatieve luchtdruk in de serre of kweekkamer gerealiseerd wordt zijn het luchttoevoer- en afvoersysteem onderling gekoppeld om een accidentele overdruk te vermijden (bv. bij panne van het luchtafvoersysteem). De afgevoerde lucht wordt gefilterd over een HEPA filter.
10. Er is minstens één wasbak voor het wassen en ontsmetten van de handen.
11. De werkoppervlakken zijn bestand tegen zuren of basen, organische oplosmiddelen en de gebruikte ontsmettingsmiddelen.

Bioveiligheidsuitrusting

12. Indien de inactivering van afval of biologische residu's gebeurt door stoomsterilisatie is er een autoclaaf beschikbaar in de serre of aangrenzende lokalen. In het laatste geval zijn gevalideerde procedures nodig voor een veilig transport van materiaal naar de autoclaaf die buiten de serre gelegen is.

Werkpraktijken en afvalbeheer

13. De toegang tot de serre of kweekkamer is voorbehouden aan personen die toegelaten zijn door de verantwoordelijke en op de hoogte zijn van het biologisch risico.
14. Op de deur die toegang verleent tot de serre of kweekkamers staat volgende vermelding:
 - het biorisicoteken,
 - het inperkingsniveau,
 - de coördinaten van de verantwoordelijke voor de serre of de kweekkamer
15. De serre of kweekkamer heeft een eigen specifieke uitrusting.

16. Er is beschermende kleding vereist. Deze beschermende kleding mag niet buiten de serre of kweekkamer gedragen worden. Vooraleer ze gewassen of verwijderd wordt uit de inperkingszone moet ze gedecontamineerd worden.
17. De vorming van spatten en aërosols moet belet worden en hun verspreiding moet verhinderd worden door gebruik te maken van geschikte apparatuur en werkpraktijken.
18. Mechanische pipettering is vereist. Pipetteren via de mond is verboden.
19. Drinken, eten, roken, het opslaan van etenswaren voor menselijke consumptie, het manipuleren van contactlenzen en het gebruik van cosmetica is verboden in de serre of de kweekkamers.
20. Er wordt een register bijgehouden waarop alle activiteiten vermeld worden (binnenbrengen en buitenbrengen van planten, inoculatie van planten, enz...).
21. De controlemaatregelen en bioveiligheidsuitrustingen worden regelmatig en op een adequate manier nagezien.
22. Er is een nota met gebruiksaanwijzing van ontsmettingsmiddelen waarbij aangegeven wordt welk type ontsmettingsmiddel moet gebruikt worden in functie van het beoogde doel, in welke concentratie en de contactduur.
23. Het personeel krijgt een opleiding inzake bioveiligheidsaspecten en wordt regelmatig opgevolgd en bijgeschoold. Er worden schriftelijke instructies of een bioveiligheidshandleiding opgesteld waarin bioveiligheidsvoorschriften zijn opgenomen.
24. Rondlopen van dieren in de serres en kweekkamers is verboden.
25. Er wordt een doeltreffende bestrijding toegepast tegen ongewenste soorten (insecten, knaagdieren, arthropoden).
26. Transport van zichzelf verspreidende organismen tussen de inperkingszones binnen de inrichting gebeurt in gesloten recipiënten die vooraf ontsmet werden. Deze transporthandelingen worden opgetekend in een register.
27. In gevallen waarbij transmissie via de grond mogelijk is moet afvloeiing van besmet water belet worden. In dat geval wordt besmet water opgevangen en geïnactiveerd.
28. Beheer van biologisch besmet afval en/of biologische residu's moet aan volgende voorwaarden voldoen:
 - Biologisch besmet afval en/of biologische residu's (besmette planten, substraten, enz...) en besmet wegwerpmateriaal moeten geïnactiveerd worden volgens een geschikte en gevalideerde methode vooraleer te verwijderen, bv. door autoclaving of verbranding. De verbranding wordt uitgevoerd door een erkend bedrijf. De zakken of containers waarin het biologisch besmet afval wordt verzameld zijn resistent, lekvrij en gesloten bij het verlaten van de serre en voorzien van een biorisicoteken.
 - Besmet materiaal (glaswerk, draagglasjes enz...) moet geïnactiveerd worden volgens een geschikte en gevalideerde methode vooraleer het te reinigen, opnieuw te gebruiken of te vernietigen

Dit document is opgesteld door de Dienst Bioveiligheid en Biotechnologie in het kader van zijn functie als technisch expert bepaald door het Samenwerkingsakkoord van 25 april 1997. Het is opgesteld op basis van de bepalingen van de regionale besluiten betreffende het ingeperkt gebruik van genetisch gemodificeerde organismen en/of pathogenen. Het beschrijft in omgangstaal de minimale inperkingsvereisten waaraan inrichtingen moeten voldoen die onder de toepassing van deze besluiten vallen. Deze vereisten moeten gevolgd worden onverminderd supplementaire inperkingsmaatregelen die geval per geval zouden kunnen opgelegd worden in het kader van toelatingen die afgeleverd worden door de bevoegde overheden in toepassing van bovenvermelde besluiten.